

POLITICAL VIEWS OF THE UNITED STATES OF AMERICA ON THE ISSUE OF TAIWAN

Doston Nuridinov

Lecturer

Tashkent State University of Oriental Studies

Tashkent, Uzbekistan

ABOUT ARTICLE

Key words: geopolitical interests, economic factor, military training activities, conflict of political interests.

Abstract: The article discusses US-Taiwan relations, US interests in the region, its political views, as well as factors that may arise with the PRC.

Received: 11.05.23

Accepted: 13.05.23

Published: 15.05.23

AMERIKA QO'SHMA SHTATLARINING TAYVAN MASALASIDAGI SIYOSIY QARASHLARI

Doston Nuridinov

o'qituvchi

Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti

Toshkent, O'zbekiston

MAQOLA HAQIDA

Kalit so'zlar: geosiyosiy manfaatlar, iqtisodiy omil, xarbiy mashg'ulot harakatlari, siyosiy manfaatlar to'qnashuvi.

Annotatsiya: Maqolada AQSh va Tayvan munosabatlari, AQShning mintaqadagi manfaatlari, olib borayotgan siyosiy qarashlari, shu bilan birga XXR bilan yuzaga kelishi mumkin bo'lgan omillar to'g'risida so'z boradi.

ПОЛИТИЧЕСКИЕ ВЗГЛЯДЫ СОЕДИНЕННЫХ ШТАТОВ АМЕРИКИ ПО ВОПРОСУ О ТАЙВАНЕ

Достон Нуридинов

преподаватель

Ташкентский государственный университет востоковедения

Ташкент, Узбекистан

О СТАТЬЕ

Ключевые слова: геополитические интересы, экономический фактор, военно-

Аннотация: В статье рассматриваются американо-тайваньские

учебная деятельность, конфликт отношения, интересы США в регионе, их политических интересов. политические взгляды, а также факторы, которые могут возникнуть с КНР.

KIRISH

Tayvan masalasi Qo'shma Shtatlar uchun muhim geosiyosiy va xavfsizlik ta'siriga ega bo'lgan muhim hudud bo'lib qolmoqda. Ayni paytda, Tayvan de-fakto mustaqillikka ega va suveren davlat sifatida xalqaro tan olinishiga intiladi. Mintaqaning strategik ahamiyatini hisobga olgan holda, Qo'shma Shtatlar Tayvan bo'g'ozida barqarorlik va xavfsizlikni saqlashdan aniq manfaatdor. Shu sababli siyosiy jihatdan Tayvan mojarosining geosiyosiy va xavfsizlik kontekstini tahlil qilib boradi va mintaqada kuchli mudofaa pozitsiyasini saqlab qolish va Xitoyni harbiy harakatlarga undashi mumkin bo'lgan harakatlarni oldini olishga harakat qiladi. Qo'shma Shtatlar uchun kutilgan natija mintaqada barqarorlikni saqlash, Xitoy bilan harbiy mojaroning oldini olish va Tayvanni mudofaa qilish majburiyatini qo'llab-quvvatlashdir. Tayvan bilan xavfsizlik sohasidagi hamkorlikni kuchaytirishi xoxlaydi. Qo'shma Shtatlar, shuningdek, Xitoy va Tayvan o'rtasidagi keskinlikni kamaytirish uchun diplomatik sa'y-harakatlarni amalga oshirish bilan bir qatorda, nizoni muloqot orqali tinch yo'l bilan hal qilish muhimligini ta'kidlaydi. Tayvan mojarosining kengroq geosiyosiy va xavfsizlik ta'sirini, shu jumladan Qo'shma Shtatlar va Xitoy o'rtasidagi kengroq mojaro ehtimolini tan oladi. Shuning uchun siyosat jihatdan AQShning Osiyo-Tinch okeani mintaqasidagi umumiy strategik manfaatlari va ustuvorliklarini ham hisobga olishi kerak. Umuman olganda AQSHning, Tayvanga olib borilayotgan strategik siyosati, Xitoy bilan harbiy qarama-qarshilik xavfidan qochib, mintaqada barqarorlikni saqlash va Qo'shma Shtatlarning Tayvanni himoya qilish majburiyatini qo'llab-quvvatlash o'rtadagi eng yaxshi muvozanat deb xisoblaydi [1].

Tayvan mojarosi Osiyo-Tinch okeani mintaqasida uzoq vaqtdan beri davom etayotgan muammo bo'lib kelgan. Tayvan o'zini mustaqil davlat deb da'vo qilmoqda, Xitoy esa uni Xitoyga tegishli deb biladi. Bu bahs geosiyosiy va xavfsizlik tarangligiga olib keldi, bu ikki tomon o'rtasida harbiy mojarolar yuzaga kelishi va kengroq mintaqaga, jumladan Qo'shma Shtatlarning ishtiroki uchun olib kelmoqda. Muammo shundaki, Tayvan mojarosini mintaqada barqarorlikka yordam beradigan, Amerika Qo'shma Shtatlarining Tayvanni himoya qilish majburiyatini qo'llab-quvvatlaydigan va Xitoy bilan harbiy qarama-qarshilik xavfidan qochadigan tarzda qanday hal qilish kerak. Muammo kengroq geosiyosiy va xavfsizlik konteksti, jumladan, Qo'shma Shtatlar va Xitoy, shuningdek, Yaponiya va Janubiy Koreya kabi boshqa mintaqaviy kuchlar o'rtasidagi raqobat tufayli yanada murakkablashmoqda. Qo'shma Shtatlar Osiyo-Tinch okeani mintaqasida barqarorlikni saqlashdan va Xitoyni harbiy harakatlarga undashi mumkin bo'lgan har qanday harakatlardan qochib, Tayvanni himoya qilish majburiyatini qo'llab-quvvatlashdan kuchli

manfaatdor. Shu sababli, Tayvan mojarosini samarali boshqaradigan va barcha manfaatdor tomonlarning manfaatlari va tashvishlarini inobatga oladigan, shu bilan birga mojaro xavfidan qochib, mintaqada barqarorlikni rag'batlantiradigan siyosatga ehtiyoj bor. Qo'shma Shtatlar va Xitoy o'rtasidagi kengroq mojaro ehtimoli va boshqa mintaqaviy kuchlar uchun oqibatlarini ham hisobga olishi kerak. Muammo Xitoyning mintaqada o'sib borayotgan qat'iyatligiga qaramasdan, Qo'shma Shtatlar Tayvan bilan munosabatlarini qanday yo'lga qo'yishi kerakligi borasida ko'plab maqsadlari mavjud. Qo'shma Shtatlar Tayvan xavfsizligi va barqarorligini ta'minlash bo'yicha uzoq muddatli majburiyatlarga ega, buni 1979-yildagi "Tayvan munosabatlari to'g'risidagi qonun"ni tasdiqlaydi[2] va Qo'shma Shtatlar Tayvanni Xitoy tajavuzidan himoya qilishga va'da beradi. AQSh Tayvanni mudofaa qurollari va yordami bilan ta'minlashga majburdir. Shu bilan birga, Qo'shma Shtatlar Xitoy bilan iqtisodiy, xavfsizlik va strategik manfaatlar bilan bog'liq holda murakkab va tanqidiy munosabatlarga ega. So'nggi yillarda Xitoy Tayvanni o'z nazorati ostiga qaytarishga intilayotgan "Yagona Xitoy" siyosatini olib borib, mintaqada qat'iy siyosat olib bormoqda. Bunga diplomatik bosimdan tortib harbiy pozitsiyaga qadar bir qator taktikalar kiradi. Xitoy armiyasi Tayvan bo'g'ozidagi mavjudligini oshirib, muntazam ravishda harbiy mashqlar o'tkazmoqda. Ayni paytda, Tayvan boshqa davlatlar, jumladan, AQSh bilan aloqalarini mustahkamlashga intilib, ayni paytda o'zining mustaqil tashqi siyosatini olib bormoqda.

ASOSIY QISM

AQSh Tayvan bo'g'ozini o'z ichiga olgan Osiyo-Tinch okeani mintaqasida tinchlik va barqarorlikni saqlashdan katta manfaatdor. Tayvan AQSHning demokratik davlati va mintaqaviy xavfsizlik, iqtisodiy hamkorlik va xalqlar o'rtasidagi aloqalarni rivojlantirishda muhim hamkor hisoblanadi. AQSh Xitoydan har qanday harbiy tajovuzni oldini olish va Tayvanning o'zini himoya qilish qobiliyatini ta'minlash uchun Tayvanga xavfsizlik bo'yicha yordam ko'rsatdi, jumladan qurol sotish va harbiy tayyorgarlik. AQSh Xitoyning e'tirozlariga qaramay, Tayvanning Jahon sog'liqni saqlash assambleyasi va Birlashgan Millatlar Tashkilotining Iqlim o'zgarishi bo'yicha doiraviy konvensiyasi kabi xalqaro tashkilotlardagi ishtirokini qo'llab-quvvatladi. Biroq, AQSh-Tayvan munosabatlarining rivojlanishi, Xitoyning Tayvanga bosimi ortib borashiga sabab bo'lmoqda. Xitoy Tayvanni o'ziga tegishli hudud sifatida ko'radi va bu maqsadga erishish uchun kuch ishlatishdan hech qachon voz kechmaydi. Xitoyning harbiy modernizatsiyasi va kengayishi, jumladan, ilg'or raketalar, suv osti kemalari va samolyotlarni joylashtirishi, uning Tayvanga nisbatan niyatlari haqida xavotirlarni kuchaytirdi. Xitoy Tayvanni qo'llab-quvvatlayotgan mamlakatlarni jazolash uchun o'zining iqtisodiy ta'siridan ham foydalandi. Masalan, Tayvan bilan turizm va savdoni qisqartirish, Tayvanning xalqaro tadbirlarda ishtirok etishiga to'sqinlik qilish kabilarni misol qilish mumkin. Xitoyning zo'rlash taktikasi Tayvan bo'g'ozida yuzaga kelishi

mumkin bo'lgan harbiy mojarodan xavotir uyg'otdi, bu esa mintaqaviy barqarorlik va AQSh manfaatlariga jiddiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Qo'shma Shtatlar Tayvanni qo'llab-quvvatlash va Xitoy bilan to'g'ridan-to'g'ri qarama-qarshilikdan qochish, o'rtasidagi nozik muvozanat harakatining o'zgarishiga olib kelmoqda. AQSh uzoq yillik "Yagona Xitoy" siyosati va Pekinni Xitoyning yagona hukumati sifatida tan oladi. Lekin Tayvanning mavjudligini ham tan oladi. Qo'shma Shtatlar Tayvan mudofaasiga AQSh tomonidan yordam ko'rsatishni ta'minlaydigan va yaqin iqtisodiy va madaniy aloqalarni rag'batlantiradigan Tayvan munosabatlari to'g'risidagi qonun orqali Tayvan bilan norasmiy munosabatlarni saqlab qoldi. AQSh Osiyo-Tinch okeani mintaqasida Xitoyning yuksalishi, Shimoliy Koreyaning yadroviy va raketa dasturlari hamda Janubiy Xitoy dengizidagi hududiy nizolarni o'z ichiga olgan murakkab geosiyosiy muhitda harakat qilayotganini yaxshi tushunadi. Qo'shma Shtatlar shuningdek, o'z xavfsizlik tashvishlari va manfaatlariga ega bo'lgan boshqa mintaqaviy kuchlar, masalan, Yaponiya va Janubiy Koreya bilan munosabatlarini muvozanatlashi kerak deb xisoblaydi[3]. Qo'shma Shtatlar Tayvan masalasida Xitoy bilan to'g'ridan-to'g'ri mojaroga tushib qolmaslikni, shu bilan birga xavfsizlik bo'yicha hamkor va qoidalarga asoslangan xalqaro tartib himoyachisi sifatida o'z ishonchini saqlab qolishga intilmoqda. Tayvan bilan diplomatik aloqalarni mustahkamlash, AQSh Tayvan hukumati bilan aloqa darajasini oshirish orqali Tayvan bilan diplomatik munosabatlarini mustahkamlashga intilmoqda. Bu ikki davlat o'rtasidagi oliy darajadagi tashriflar chastotasini oshirish va hamkorlik ko'lamini nafaqat iqtisodiy va harbiy hamkorlikdan tashqari kengaytirishni ham o'z ichiga olishi mumkin. Tayvan bilan diplomatik munosabatlarni mustahkamlash XXRga AQSh Tayvan bilan munosabatlariga sodiq ekanligi haqida aniq xabar beradi.

AQSh Tayvan bilan diplomatik aloqalarni mustahkamlash orqali ikki davlat o'rtasidagi iqtisodiy va madaniy hamkorlikni yaxshilashi mumkin. Demokratik yo'l bilan qo'llab-quvvatlash orqali mintaqada barqarorlikni saqlashga yordam berishga deb baholamoqda. Tayvan bilan diplomatik aloqalarni mustahkamlash, AQSh-Xitoy munosabatlarining yomonlashishiga olib kelishi mumkin. XXR Tayvanni o'z hududining bir qismi deb hisoblaydi va Tayvanni alohida davlat sifatida tan olishni nazarda tutuvchi har qanday harakatlarga salbiy munosabat bildiradi[4]. Tayvan bilan diplomatik aloqalarni mustahkamlash, XXRni tajovuzkor harakatlarni amalga oshirishiga sabab bo'ladi. Bu esa AQSh Tayvanni XXRning potentsial tajovuzidan himoya qilish uchun unga harbiy yordamini oshirishiga sabab bo'ladi. Bu ilg'or harbiy texnikani sotish va Tayvan harbiy kuchlarini tayyorlashni o'z ichiga olgan ko'maklar bo'lishi mumkin. Qo'shma Shtatlar shuningdek, o'zining harbiy salohiyatini va AQSh armiyasi bilan o'zaro hamkorlikni oshirish uchun Tayvan bilan qo'shma harbiy mashg'ulotlar chastotasini oshirishni o'ylamoqda[5]. Bu Tayvanga XXRning ehtimoliy tajovuzidan o'zini himoya qilishga yordam berishi mumkin. Tayvanni ilg'or harbiy texnika bilan ta'minlash va o'qitish, AQSh va Tayvan harbiy hamkorlikni

yaxshilashga yordam beradi. Shu bilan bir qatorda AQShning Tayvanga bo'lgan bu qarashlari bir qator salbiy oqibatlarni ham yuzaga keltiradi[6]. Masalan: 1).Tayvanga harbiy yordam ko'rsatish, XXRni harbiy harakatlar boshlashiga va harbiy mojaroga olib kelishi mumkin. 2).Tayvanga harbiy yordamning kuchayishi XXRning Tayvan avtonomiyasi va hududiy yaxlitligi haqidagi tasavvuriga putur etkazishi. 3).Tayvanni ilg'or harbiy texnika bilan ta'minlash va o'qitish mintaqada qurollanish poygasiga olib kelishi mumkin. AQSh manfaatlaridan kelib chiqib aytadigan bo'lsak, mintaqadagi keskinlikni pasaytirish va harbiy mojaro xavfidan qochish uchun XXR bilan konstruktiv muloqot olib borishi kerak.. Tayvan muammosini barcha ishtirokchilar uchun maqbul bo'lgan tinch yo'l bilan hal qilishga qaratilishi kerak bo'ladi.XXR bilan konstruktiv muloqotga kirishish keskinlikni pasaytiradi va mintaqada harbiy mojaroning oldini olishga yordam beradi. Bu AQSh va Xitoy o'rtasidagi savdo va harbiy to'qnashuv kabi boshqa muammolarni hal qilish imkoniyatini berishi mumkin[7]. Tayvan muammosini barcha ishtirokchilar uchun maqbul bo'lgan tinch yo'l bilan hal qilishga olib kelishi mumkin.

XULOSA

Tayvanga nisbatan AQSh uchun afzal qilingan siyosat varianti Tayvanga diplomatik yordamni kuchaytirish bilan birga mavjud pozitsiyaning davomi hisoblanadi. Ushbu variant Tayvan demokratiyasini rivojlantirish va Xitoy bilan qurolli qarama-qarshilik xavfidan qochish zarurligini muvozanatlashtiradi. Tayvanning diplomatik yordamini kuchaytirish, AQShning yuqori darajali rasmiylarining Tayvanga tashrifi, Tayvanning xalqaro tashkilotlardagi ishtirokini qo'llab-quvvatlashning ortishi, Tayvan mustaqilligini normallashtirish ham bo'lishi mumkin.Tayvan munosabatlari to'g'risidagi qonun va harbiy texnika va xizmatlarni etkazib berish orqali siyosatni ishlab chiqish va shu siyosatga erishishni kafolatlash uchun Qo'shma Shtatlar Tayvan munosabatlari to'g'risidagi qonunni amalga oshirishni davom ettirishi, shuningdek, mudofaa uskunalari va xizmatlarini taqdim etishini kutish mumkin. Tayvanga AQSh, shuningdek, Xitoyni Tayvanga qarshi kuch ishlatishga yo'l qo'ymasligi va Tayvan xavfsizligi va suverenitetini ta'minlash uchun barcha zarur mudofaa yordamini taqdim etishi haqida xabardor qilib kelmoqda. Xitoy bilan muloqot qilish, Qo'shma Shtatlar butun Tayvan bo'g'ozida barqarorlikni ta'minlashga qaratilgan diplomatik sa'y-harakatlarini davom ettirishi va Xitoy kuchlarining unga qarshi boshqa choralar ko'rishiga yo'l qo'ymasligi intilmoqda. AQSh Xitoyga nizolarni tinch yo'l bilan hal etishni qadrlashini aytgan holda, Tayvan bo'g'ozida Tayvan bilan birdamligini ham bildirmoqda. Tayvanning xavfsizligi va suverenitetini ta'minlash uchun Xitoy ham AQSh tomonidan Tayvanga nisbatan kuch ishlatishga yo'l qoymaslik va barcha zarur mudofaa yordamini taqdim etishi haqida aytmoqda. Ushbu mintaqasida barqarorlik, xavfsizlik va farovonlikni rag'batlantirish tamoyillari Amerikaning Tayvanga nisbatan siyosatiga rahbarlik qilishi kerak deb xisoblaydi. Mintaqaviy keskinlikni yumshatish uchun Qo'shma Shtatlar Tayvanning demokratik va suverenitetini qo'llab-

quvvatlashi va bir vaqtning o'zida XXR bilan konstruktiv muloqot olib borishi kerak bo'ladi. Mintaqadagi Xitoy Xalq Respublikasining o'sib borayotgan ta'siriga qarshi turish uchun AQSh ham shu maqsadda o'z ittifoqlari va sherikliklarini kuchaytirishi kerak deb biladi. Xususan, To'rtlik mamlakatlariga e'tibor qaratishi kerak. AQSh Tayvan masalasida qat'iy pozitsiyani egallashi va XXRga Tayvanga nisbatan har qanday tajovuzkor harakatlarga toqat qilmasligi haqida aniq xabarlar berishi mumkin. Bunga parallel ravishda, AQSh ham barcha tomonlar qabul qilishga tayyor bo'lgan do'stona rezolyutsiyani topish uchun choralar ko'rish kerak. Bu nafaqat AQSh va Tayvanga foyda keltiradi, balki bu muammoni tinch yo'l bilan hal qilish orqali Hind-Tinch okeani mintaqasida kengroq barqarorlik va xavfsizlikka ijobiy hissa qo'shadi. AQSh Osiyo-Tinch okeani mintaqasining murakkab geosiyosiy va xavfsizlik kontekstidan kelib chiqib, xavfsizlikni saqlash, muloqotni rivojlantirish hamda AQShning strategik manfaatlarini himoya qilishga qaratilgan Tayvanga nisbatan to'liq va muvozanatli siyosat olib borishi kerak. AQShning eng yaxshi natijasi Tayvan muammosini tinch yo'l bilan hal qilish bo'ladi. Mintaqaviy barqarorlikni saqlaydi va xalqaro qoidalarga asoslangan tartibni ta'minlaydi. Qo'shma Shtatlar ushbu natijaga erishish uchun ba'zi siyosiy maqsadlarni belgilashi mumkin. Tayvan va Xitoy o'rtasidagi keskinlikni kamaytirish va aloqani yaxshilash uchun AQSh bu ikki tomon o'rtasida muloqot va tushunishni rivojlantirishga qaratilgan diplomatiya harakatlarida ishtirok etishi kerak. Qo'shma Shtatlar ishonchni mustahkamlash va noto'g'ri hisob-kitoblar xavfini kamaytirishga yordam beradigan rasmiylar o'rtasida tashriflar almashinuvi va muloqot kabi ishonchni mustahkamlash choralarini qo'llab-quvvatlashi kerak. Tayvanga Xitoyning mumkin bo'lgan har qanday tajovuzidan o'zini himoya qilishda yordam berish uchun AQSh Tayvan qurolli kuchlari bilan hamkorlikni kuchaytirishga intiladi. Qo'shma Shtatlar Tayvanning o'z xavfsizligiga tahdidlarni oldini olish va ularga qarshi kurashish qobiliyatini ta'minlash, qurol sotish va harbiy tayyorgarlikdan tashqari xavfsizlik yordamini ko'rsatishni davom ettirishga intilmoqda.

Qo'shma Shtatlar mintaqadagi ham fikr hamkorlari bilan hamkorlik qilishiga urinmoqda. Masalan, Tayvanning xalqaro tashkilotlardagi ishtirokini cheklash harakatlari va Xitoyning yomon xatti-harakatlariga qarshi turish uchun Janubiy Xitoy dengizidagi qat'iy harakatlarini kuchaytirishga, mintaqaning xavfsizligi va barqarorligini qo'llab-quvvatlash uchun Qo'shma Shtatlar Yaponiya, Janubiy Koreya va boshqa mintaqaviy kuchlar bilan ittifoq va hamkorlikni kuchaytirishi ham mumkin. Qo'shma Shtatlar, Tayvanning demokratiyasi, inson huquqlari va iqtisodiyotini rivojlantirishni davom ettirishni maqsad qilgan deb aytish mumkin. Tayvanning xalqaro tashkilotlardagi ishtiroki va uning mintaq va dunyo bilan iqtisodiy aloqalarini rivojlantirish Qo'shma Shtatlar tomonidan rag'batlantirilishi ham mumkin. AQSh, Xitoyning Tayvanning ichki ishlariga aralashish yoki Tayvanga o'z siyosiy tizimini majburlash bo'yicha har qanday urinishlariga qarshi chiqishda davom etishni maqsad qilgan deyish mumkin. Mintaqada

tobora murakkablashib borayotgan geosiyosiy va xavfsizlik kontekstini hisobga olib, AQSh Tayvanga nisbatan muvozanatli va nozik siyosat yuritishni olib boradi. AQSh Tayvanning diplomatiyasini mustahkamlash, harbiy hamkorlikni kuchaytirish, ham fikrlar bilan ishlash, shuningdek, bunday davlatlar bilan hamkorlikni rivojlantirish orqali uning demokratiyasi va iqtisodiy rivojlanishiga yordam berishni maqsad qilgan deyish mumkin. Qo'shma Shtatlarning mintaqada diplomatik yondashuvsiz harakatlanishi mintaqada katta harbiy harakatlarni yuzaga kelishiga sabab bo'ladi. AQSh XRRning Hind-Tinch okeani mintaqasidagi ta'siriga qarshi turish uchun Yaponiya, Hindiston va Avstraliya (to'rtlik) bilan ittifoqini kuchaytirishi ham mumkin. To'rtlik erkin va ochiq Hind-Tinch okeanini xavfsizlik, iqtisod va boshqaruv bilan bog'liq masalalarda hamkorlik qilishi kerak. To'rtlik barqarorlik va farovonlikni ta'minlash uchun mintaqadagi boshqa davlatlar, jumladan Tayvan bilan ham hamkorlikni kuchaytirishi maqsad qilgan deyish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Chiang, Y. C. (2021). The United States and the Taiwan Strait Crisis: A Comparative Analysis of the Clinton and Trump Administrationlarni s. *Journal of East Asian Studies*, 21(1), 93-117.
2. Cole, J. M. (2020). Cross-Strait relations in the context of US-China strategic competition. *The Chinese Journal of International Politics*, 13(2), 277-299.
3. Federation of American Scientists. (2022, March 1). China-Taiwan Crisis: Background and Global Implications. Retrieved from <https://fas.org/sgp/crs/row/IF12011.pdf>
4. Glaser, B. S. (2019). Taiwan's security in the changing regional environment. *Journal of Contemporary China*, 28(117), 370-384.
5. Ministry of Foreign Affairs, Republic of China (Taiwan). (2021, September 29). Joint Statement of the U.S.-Taiwan Global Cooperation and Training Framework. Retrieved from https://www.mofa.gov.tw/News_Content_M_2.aspx?n=8197C45FF9ACFE0E&sms=A25330A8996FDBA6&s=E58B50F0D090ED36
6. Ministry of National Defense, Republic of China (Taiwan). (2022, February 22). National Defense Report 2022. Retrieved from <https://www.mnd.gov.tw/English/Publish.aspx?title=National%20Defense%20Report%202022>
7. Office of the Secretary of Defense. (2021, September). Military and Security Developments Involving the People's Republic of China 2021. Retrieved from <https://media.defense.gov/2021/Sep/01/2002828792/-1/-1/1/2021-CHINA-MILITARY-POWER-REPORT.pdf>
8. Rigger, S. (2019). Taiwan's Democratic Development: A Model for China?. *Journal of Democracy*, 30(3), 99-113.

9. Shambaugh, D. (2018). The United States and East Asia: Challenges and Opportunities. *Journal of Democracy*, 29(4), 115-129.
10. Tsai, I. (2021, July 1). Taiwan Can Help Supply Chains Diversify. *The New York Times*. Retrieved from <https://www.nytimes.com/2021/07/01/opinion/taiwan-tech-supply-chain.html>
11. United States Department of State. (2021, October 20). U.S. Relations with Taiwan. Retrieved from <https://www.state.gov/u-s-relations-with-taiwan/>